

Sanastoa alalukuun 4.3

armeija jonkin maan sotilaat ja muut sotavarusteet. Esimerkiksi ”Suomen armeija” tarkoittaa Suomen sotilaita ja sotavälineitä.

avautua (1) tässä yhteydessä: päästää muiden maiden ihmisiä maahan ja olla tekemisissä muiden maiden kanssa

avautumaan → avautua

hallinto se, miten maata hallitaan (→ hallita 1) eli ne tai se, joilla on valtaa ja se, miten valtaa käytetään

hallita (5) 1)käyttää (usein tärkeintä) valtaa. Esimerkiksi ”kuningas hallitsee maata” tarkoittaa, että kuningas päättää kaikista maan asioista.

hyötyä (1) saada apua tai etua jostakin

hämmästy → hämmästyä

hämmästyä (1) yllättyä, olla ihmeissään

jäljessä tässä yhteydessä: muiden takana, hitaampi kuin muut

kapina se, että vastustetaan niitä, jotka ovat vallassa. Kapinassa vastustetaan niitä, joiden pitäisi määrätä ja päättää asioista.

kapinat → kapina

kapinoida (2) olla esimerkiksi sääntöjä tai johtajaa vastaan. Esimerkiksi ”sotilaat kapinoivat” tarkoittaa, että sotilaat eivät totelleet sääntöjä tai käskyjä.

kehittyi → kehittyä

kehittyä (1) muuttua tai tulla joksikin. Esimerkiksi ”koulu kehittyi” tarkoittaa, että koulu muuttuu. Yleensä ”kehittyä” tarkoittaa, että tulee paremmaksi tai nykyaikaisemmaksi.

kehityksestä → kehitys

kehitys tarkoittaa jonkin tai jonkun muuttumista joksikin toiseksi → kehittyä

keksintö jokin ihmisen keksimä (→ keksiä) uusi laite tai asia. Esimerkiksi auto on aluksi ollut uusi keksintö.

keksintöjä → keksintö

käydä (2) kauppaa ostaa ja myydä tavaroita

käymään kauppaa → käydä kauppaa

laivasto iso määrä laivoja muodostaa laivaston. Esimerkiksi kaikki armeijan (→ armeija) laivat ovat laivasto.

laivastoa → laivasto

laivaston → laivasto

luopua (1) antaa pois. Esimerkiksi ”luovuin pitkistä hiuksistani” tarkoittaa, että leikkasin hiukseni lyhyeksi.

luovuttiin → luopua

mallia otettiin → ottaa mallia

ottaa (1) mallia tässä yhteydessä: katsoa, miten joku toinen tekee ja tehdä samalla tavalla

pakotettiin → pakottaa

pakottaa (1) tässä yhteydessä: määrätä joku tekemään jotakin esimerkiksi väkivallalla tai uhkailemalla

siirtomaa alue tai maa, jonka jokin toinen valtio (eli maa) on ottanut itselleen. Esimerkiksi Ranskalla on ollut siirtomaita Afrikassa.

siirtomaista → siirtomaa

uudistaa (1, aina vahva aste) muuttaa erilaiseksi kuin ennen

uudistettiin → uudistaa

uudistuksia → uudistus

uudistus asian muuttaminen erilaiseksi kuin ennen

vaatia (1) ilmoittaa että haluaa jotakin. Esimerkiksi ”minä vaadin tavata rehtorin” tarkoittaa, että ihminen haluaa ehdottomasti tavata rehtorin.

vallata (4) ottaa itselleen

valloittaa (1) tehdä valloitus eli ottaa maata joltakin toiselta maalta

valloittamaan → valloittaa

valtasivat → vallata